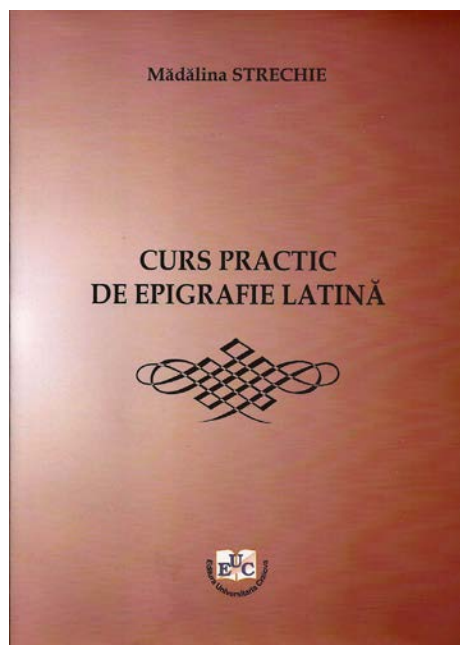

Daniel Haiduc

Epigrafia latină, o nouă abordare

Apărut recent la Editura Universitaria din Craiova, *Cursul practic de epigrafie latină*, redactat de Mădălina Strehie, își propune să fie un manual de inițiere în epigrafie latină, un auxiliar didactic și în același timp o pledoarie pentru studiul limbii latine și a istoriei Romei. Traducerea inscripțiilor latine descoperite pe teritoriul Daciei Romane nu înseamnă doar un exercițiu aplicat în privința latinei practice și abreviate, ci și accesul la o sursă istorică extrem de valoroasă, alcătuită din texte care, săpate fiind în piatră, au rezistat peste milenii pentru a-și spune poveștile despre oamenii antichității și sentimentele lor în fața morții celor dragi, sau despre zeitățile lor și cauzele pentru care li se aduceau ofrande.

Structura cursului acoperă toate ariile epigrafie latine, fiecare din cele șase capitole despre inscripții fiind însoțit de o selecție de exemple practice preluate din lucrarea IDR (Inscripțiile Daciei Romane). Regăsim, astfel, inscripții latine onorifice (capitolul I), votive (capitolul II), funerare (capitolul III) sau utilitare – borne de drum (capitolul V), inscripții despre cariere – *curricula vitarum* (capitolul VI), precum și diplome militare (*honestae missiones*) și decorări (capitolul IV). Volumul conține de asemenea, în capitolul VII, câteva aplicații practice, sub forma unor texte preluate de pe inscripții latine, pe care studenții sunt invitați să le completeze și să le traducă, iar apoi să răspundă la o serie de întrebări privind conținutul acestora.

Așa cum observă chiar autoarea, majoritatea personajelor inscripțiilor sunt militari – ofițeri, dar și subofițeri sau simpli *militēs* –, reprezentanți ai unei instituții esențiale a imperiului, armata, care a fost nu doar o mașinărie de război eficientă ci și „unul din cei mai speciali, eficienți și organizați agenți ai Romanizării”. Vom găsi astfel, printre exemplele selectate, nu doar inscripții funerare aparținând celor care și-au dat viața pentru idealurile Romei, ci și mesaje de mulțumire adresate împăratului, diplome militare, rugăciuni adresate zeilor sau funcții îndeplinite în cadrul administrației imperiale.